

Activated charcoal

ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา

ใช้ประโยชน์จากลักษณะที่เป็นผง มีพื้นที่ผิวมากในการดูดซับสารพิษหรือยา ยาที่แตกตัวเป็นประจุ หรือสารโมเลกุลเล็กเช่น alcohol จะถูกดูดซับได้ไม่ดี การให้ผงถ่านซ้ำๆ กันหลายครั้ง จะเพิ่มการขจัดยาที่มี enterohepatic recirculation เช่น digitoxin หรือยาที่มีการซึมกลับสู่ทางเดินอาหารใหม่ เช่น phenobarbital หรือ theophylline

ข้อบ่งใช้ :

1. ยับยั้ง หรือลดการดูดซึมยาหรือสารพิษที่ผู้ป่วยรับประทานเข้าไป โดยให้หลังจากผ่านการล้างท้อง หรือ การทำให้อาเจียนด้วย ipecac syrup
2. ให้ผงถ่านซ้ำๆ เพื่อเพิ่มการขจัดยาหรือสารพิษออกจากร่างกาย ในกรณีที่พิษจากยาหรือสารพิษ

ข้อห้ามใช้ :

1. มีการอุดตันในทางเดินอาหาร
2. รับประทานสารพิษที่เป็นกรด หรือด่าง ผงถ่านทำให้การส่องกล้องดูทางเดินอาหาร เป็นไปด้วยความลำบาก

อาการไม่พึงประสงค์ :

ท้องผูก ป้องกันได้โดยให้ร่วมกับยาถ่าย ท้องอืด ท้องเสีย เนื่องจากได้รับยาถ่าย ทำให้เกิดการขาดน้ำและ hypernatremia มีการอุดตันของลำไส้

ปฏิกิริยาต่อยาอื่น :

1. ขัดขวางการดูดซึมยาต้านพิษชนิดอื่น เช่น N-acetylcysteine
2. ฤทธิ์ในการดูดซึมของผงถ่านจะลดลง เมื่อให้ร่วมกับอาหารประเภทนม ไอศกรีม หรือน้ำเชื่อม

ขนาดและวิธีใช้ :

1. ขนาดยาครั้งแรก 1 g/kg ให้รับประทานหรือให้ทางสายยาง หรือให้ 10 เท่าของ น้ำหนักของสารพิษที่ได้รับ
2. Repeated dose 15-20 g ทุก 4-8 ชั่วโมง ให้รับประทานหรือให้ทางสายยาง ให้ยาถ่ายในขนาดต่ำๆ ทุก 2-3 ครั้งของการให้ผงถ่าน

รูปแบบของยา :

Activated charcoal เป็นผง (1 กระปุก : 50)

